

Heti összefoglaló (2010. július 05-11.)

Hazai folyamatok

A **kormányzati szektor hiánya** az idei év első negyedévében az előzetes adatok szerint 259 milliárd forint volt, a GDP 4,0 százaléka. A 2009. I. negyedévihez képest a hiány 54 milliárd Ft-tal, GDP-arányosan 0,8 százalékponttal alacsonyabb. A bázisidőszakinál alacsonyabb hiány kialakulása arra vezethető vissza, hogy a bevételek nagyobb mértékben növekedtek, mint a kiadások. A nemzeti számlák rendszere (ESA95) módszertani előírásai alapján összeállított adatok szerint 2010 első negyedévében a kormányzati szektor bevétele 2942,4 milliárd forint, kiadása 3201,7 milliárd forint volt. A bevételek 2010 első negyedévében az előző év azonos időszakához képest 3,1 százalékkal növekedtek. Elsősorban a termelési és importadók emelkedtek jelentős mértékben (15,9%), ezen belül az áfa befizetések 25,9 százalékkal nőttek. Jelentősen visszaestek ugyanakkora a jövedelemadó-bevételek (11,9%) és a társadalombiztosítási járulékok (8,4%). A kiadások 2010 I. negyedévében 1,1 százalékkal növekedtek. A felhalmozási kiadások (19,5%), a folyó termelő felhasználás (10,2%) és a munkavállalói jövedelem (5,6%) növekedési üteme jelentősen meghaladta az átlagot. A kamatkidadások (5,4%) és a pénzbeli társadalmi juttatások (4,6%) ugyanakkor jelentősen csökkentek.

Az **ipari termelés** májusban dinamikusán, az előző hónaphoz viszonyítva 5,9 százalékkal bővült. Az előző év májusához mért többlet 13,7 százalék. Munkanaphatás nem befolyásolta a növekedés mértékét. Részletes ágazati és relációs adatok csak július 14-én állnak rendelkezésre, ennek ellenére a konjunktúraindexek valamint a rendelésállomány adatok alapján a valóságot jól közelítő értékelés adható a folyamatokról. Hosszabb időszakra visszatekintve kétéves csúcson van az ipari termelés bővülése, a rendelésállományi adatok alapján a kilátások javulóak. A külső piaci kereslet fokozatosan élénkül, esetleges megakadását viszont a belső igények növekedése nem tudná ellensúlyozni. Az elmúlt hónapok termelésének hektikus mozgása jórészt ennek a következménye. A termelői árak az előző hónapokénál és az EU átlagnál is jobban növekedtek, amelyet az energiaárak emelkedésének és néhány egyéb egyszeri tényezőnek az eredménye. A forintra átszámított árak alakulásában jelentős szerepe volt a forint gyengülésének és a vezető valuták kaotikus mozgásának. A hazai valuta az utóbbi két hónapban kétszámjegyű mértékben értékelődött le, részben a kedvezőtlen makrogazdasági kilátások és a várható költségvetési megszorítások hatására. Az idei termelési eredmények reális értékeléséhez hozzátartozik, hogy a viszonyítási időszakban, tavaly májusában még 20 százalék feletti zuhanásban volt a szektor teljesítménye. A válság okozta kiesés jelentős részét sikerült ledolgozni. Az első öt havi átlagos bővülés az előző havi ingadozások átlagaként 7,3 százalékot tett ki. Az év második felében kiegyensúlyozottabb, mértékében valamivel alacsonyabb ipari növekedési rátával számolunk. A növekedést továbbra is az export hajtja, emellett pozitív szerepe lehet a hazai készletfeltöltésekből adódó rendeléseknek is. A második negyedévi GDP szempontjából kedvezőek az ipari növekedési és rendelésállományi adatok, azzal számolunk, hogy a GDP második negyedévi bővülése meghaladja majd az első negyedévi 0,2 százalékot.

Az előzetes adatok alapján a **külkereskedelmi termékforgalom** egyenlege 2010 májusában 429 milliárd eurót tett ki, az év első öt hónapjának külforgalmi mérlege 2250 milliárd euróra emelkedett, ami 849 milliárd euróval haladja meg az előző év azonos időszakának többletét. 2009 januárja óta először fordult elő, hogy az export-import olló negatív tartományba nyílt. Májusban, euróban számolva, a kivitel 23, a behozatal 25 százalékkal emelkedett 2009 azonos hónapjához képest. A külforgalom dinamikus bővülése kedvező jelnek minősül a konjunkturális kilátások szempontjából, különösen amiatt, hogy az import számottevő dinamizálódása mellett

megy végbe. A tetemes külkereskedelmi többlet mindemellett jó hatást gyakorol a gazdaság külső finanszírozási képességére.

Az idei első öt hónapban a **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 1,5, a vendégéjszakák száma 2,5 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A 2006. évi teljesítményhez viszonyítva 2 százalékkal, 2008 azonos időszakához mérten 8 százalékkal volt alacsonyabb a forgalom. A szálláshely-szolgáltatási piacot 2008 vége óta visszaesés jellemezte. A január–májusi időszakban 1095 ezer külföldi vendég 2975 ezer vendégéjszakát töltött el a kereskedelmi szálláshelyeken, a vendégek és az éjszakák száma egyaránt emelkedett (6, illetve 4%-kal). A külföldi vendégforgalom jelentős részét realizáló szállodákban, a magasabb kategóriákban (öt-, négycsillagos egységekben) növekedett, a többi kategóriában visszaesett az eltöltött éjszakák száma. Az első öt hónapban a kereskedelmi szálláshelyek 1251 ezer belföldi vendéget fogadtak és 2754 ezer belföldi vendégéjszakát töltöttek el, a vendégek száma 2 százalékkal mérséklődött, míg az éjszakák száma 1 százalékkal emelkedett. A Balatonon eltöltött vendégéjszakák száma stagnált, Budapesten 4,5 százalékkal nőtt. Január–májusban a szállodák szobakihasználtsága átlagosan 39 százalék volt (1 százalékponttal magasabb, mint 2009 azonos időszakában), ezen belül az ötcillagos szállodák 53, a négycsillagos hotelek pedig 44 százalékos foglaltságot értek el. A gyógyszállodák szobáinak igénybevétele átlagon felüli volt (50%), bár kapacitáskihasználtságuk 1 százalékponttal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől. A szálláshelyek árbevétele folyó áron 2 százalékkal mérséklődött.

A világ legnagyobb **tőzsdéin** optimizmus uralkodott a múlt pénteken. A Dow Jones 59 pontos emelkedéssel zárt. A nyugat-európai tőzsdék napi teljesítménye szintén pozitív volt, mind a brit FTSE 100, mind a német 0,5 százalékkal tudott nőni. Heti viszonylatban a Dow Jones 5,3, az FTSE 100 6,1, a DAX 5 százalékos pozitív szaldót produkált. A hazai tőzsdeindex a múlt héten mutatta idei legmagasabb heti emelkedését. A BUX a csütörtöki hatalmas lendület után korrigált, 60,50 pontos, 0,27 százalékos csökkenéssel, 22593,71 ponton zárt pénteken. A múlt hét folyamán a forint az euróval szemben erősödött. A hét utolsó munkanapján 1 euró 280,21 forintot ért. A benchmark hozamok jelentősen nem változtak, a három hónapos diszkont kincstárjegy hozama egy hét alatt 5 bázisponttal 5,35 százalékra süllyedt.

Nemzetközi folyamatok

Az **olaj** árfolyama a múlt hét során 5,5 százalékkal erősödött az amerikai kőolajtartalékok csökkenésére és a frissen munkanélküli segélyért folyamodók számának mérséklődésére. Az áremelkedést Kína kedvező olajimport adatai is támogatták. A WTI típusú kőolaj pénteken hordónként 76,09 dolláron fejezte be a kereskedést. A nyersanyagpiaci szereplők a globális gazdasági fellendülés erősödésére számítanak, aminek hatására az arany iránti kereslet mérséklődik. A múlt héten a nemesfém kurzusa hektikusan alakult, pénteken unciánként 1211,4 dolláron zárta a hetet, csaknem azon a szinten, mint egy héttel korábban.

Az **Európai Központi Bank** csütörtöki kamatmeghatározó ülésén nem változtatott az irányadó kamat szintjén, így az továbbra is 1 százalékon áll. Az EKB 2010-re szerény növekedéssel és mérsékelt inflációs nyomással számol. Az eurózóna gazdasága 2010-ben 0,7-1,3 százalékkal bővül, míg az éves inflációs ráta 1,4-1,6 százalék között várható. Utóbbi nagyrészt az energiahordozók árának emelkedésének a következménye. A tavaszi prognózishoz képest mindkét adat emelkedést mutat, a lassú fellendülést azonban továbbra is nagy bizonytalanság övezi. Az EKB elnöke kiáll a fiskális konszolidáció és a tagállami költségvetések szigorúbb felügyelet alá vonása mellett.

Az **Egyesült Államokban** a június 26. és július 3. közötti héten 454 ezer fő fordult első alkalommal munkanélküli segélyért, ami 21 ezer fővel alacsonyabb az előző hét adatánál. Az adat valamelyest kedvezőbb a várakozásoknál. A tartósan munkanélküli segélyből élők száma 224 ezerrel, 4,413 millió főre csökkent. Ez 2008 novembere óta a legalacsonyabb szint. A munkanélküli segélyért első alkalommal folyamodók négyhetes mozgóátlaga minimálisan, 466 ezerre csökkent. Az elmúlt hat hónapban gyakorlatilag stagnál a heti friss munkanélküli segélykérelmek száma, egyelőre nem látszik érdemi javulás. A munkanélküliségi ráta júniusban 9,5 százalékra süllyedt, az év egészében várhatóan 9,7 százalék lesz.

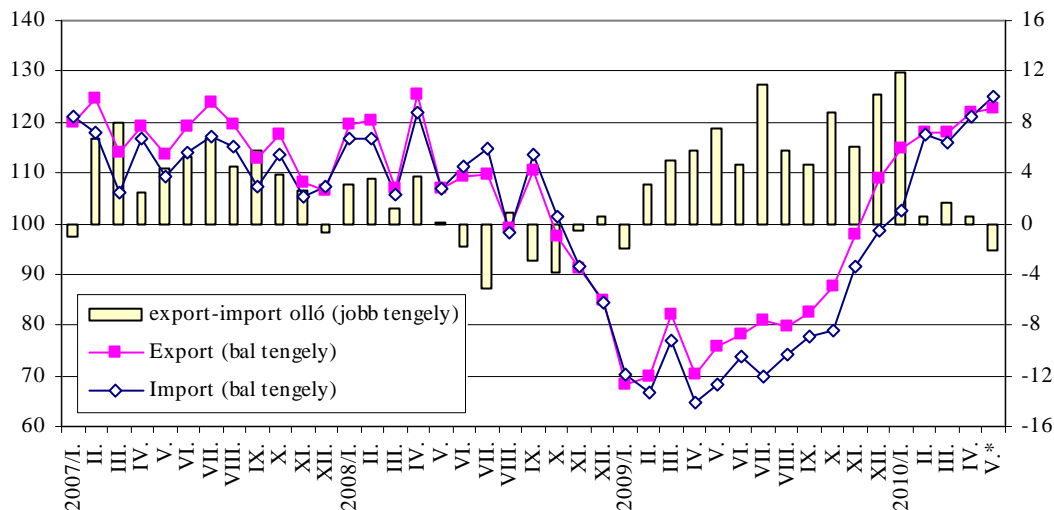
Várható adatok, események a héten (2010. július 12-18.)

2010. 07. 12.	Hétfő	KSH, Mezőgazdasági termelői árindex (május)
2010. 07. 13.	Kedd	KSH, Fogyasztói árindex (június)
2010. 07. 13.	Kedd	ZEW, német gazdasági hangulatindex (július)
2010. 07. 14.	Szerda	KSH, Ipari termelés (május)
2010. 07. 14.	Szerda	Eurostat, Fogyasztói árindex (június)
2010. 07. 15.	Csütörtök	KSH, Építőipari termelés (május)
2010. 07. 15.	Csütörtök	USA, Fogyasztói árindex (június)
2010. 07. 16.	Péntek	KSH, Létszám és kereset (május)

Melléklet

1. ábra

A külkereskedelmi termékforgalom havonkénti alakulása euróban (az előző év azonos időszaka=100)

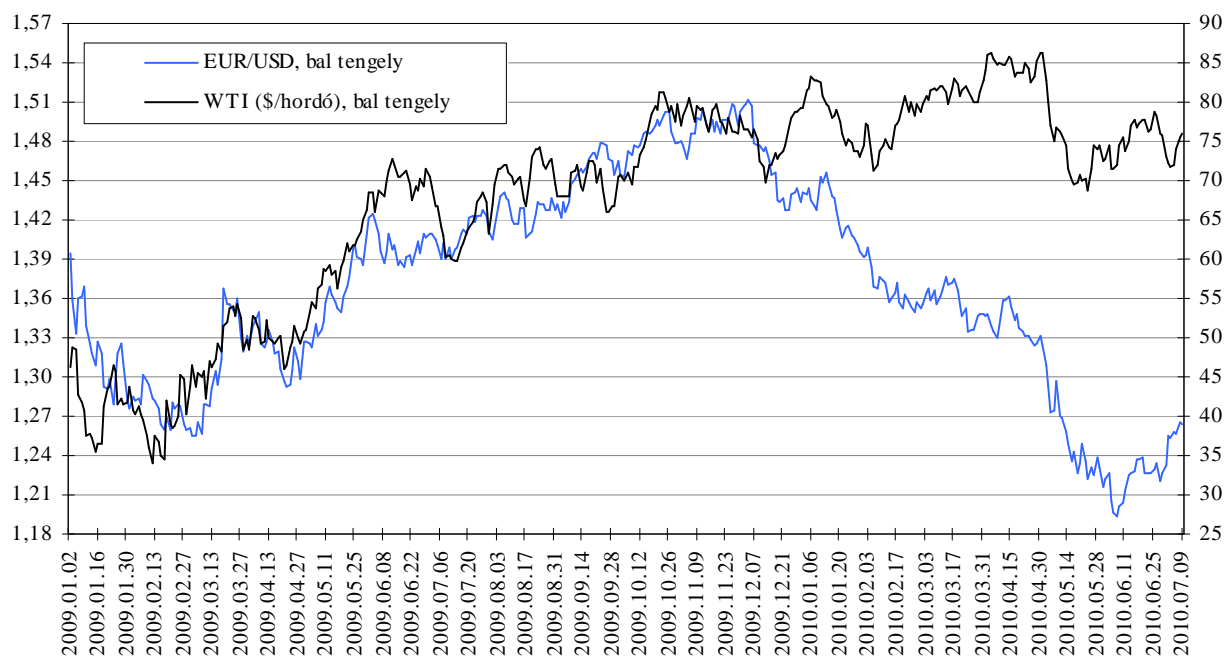

Forrás: KSH

Megjegyzés: */ előzetes adat

2. ábra

Az EUR/USD árfolyam és a WTI típusú olaj árának alakulása

Forrás: Fed, EKB, ICE